

Warszawa, dnia 29 stycznia 2014 r.

Poz. 135

WYROK
TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO

z dnia 21 stycznia 2014 r.

sygn. akt SK 5/12

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Leon Kieres – przewodniczący,

Maria Gintowt-Jankowicz,

Mirosław Granat,

Teresa Liszcz,

Małgorzata Pyziak-Szafnicka – sprawozdawca,

protokolant: Grażyna Szalygo,

po rozpoznaniu, z udziałem skarżących oraz Sejmu i Prokuratora Generalnego, na rozprawie w dniach 15 października 2013 r. i 21 stycznia 2014 r., odbywającej się przy drzwiach zamkniętych, połączonych skarg konstytucyjnych:

- 1) Marzeny Banach-Ziai oraz Wiktorii Ziai o zbadanie zgodności art. 51 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555, ze zm.) w związku z art. 98 § 2 pkt 2 w związku z art. 98 § 3 w związku z art. 99 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. Nr 9, poz. 59, ze zm.) w zakresie, w jakim regulacje te wprowadzają konieczność ustanowienia kuratora w miejsce rodzica celem wykonywania praw małoletniego pokrzywdzonego przestępstwem w sprawie karnej, co z kolei skutkuje ograniczeniem prawa do sądu pokrzywdzonego i pozbawieniem prawa reprezentacji rodzica, w sytuacji gdy może on i chce działać na rzecz pokrzywdzonego dziecka i nie jest przeciwko niemu prowadzone postępowanie karne, a ta konkretna sprawa karna dotyczy przestępstwa popełnionego przez drugiego rodzica, przy czym nie ma znaczenia okoliczność, czy dobro dziecka wymaga ustanowienia kuratora, z art. 32, art. 45 ust. 1, art. 47, art. 48 ust. 2, art. 51 ust. 1, art. 72 ust. 1 i 3 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,
- 2) Anny Walenciak oraz Zofii Walenciak o zbadanie zgodności art. 51 § 2 ustawy – Kodeks postępowania karnego w związku z art. 98 § 2 pkt 2 w związku z art. 98 § 3 w związku z art. 99 ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy w zakresie, w jakim regulacje te wprowadzają automatyczną konieczność ustanowienia kuratora w miejsce rodzica celem wykonywania praw małoletniego pokrzywdzonego przestępstwem w sprawie karnej, bez uzależniania tej potrzeby dobrem dziecka, a w szczególności tym, czy pomiędzy dzieckiem a rodzicem istnieje konflikt interesów oraz w zakresie, w jakim nie regulują one procedury ustanowienia pełnomocnika (pełnomocników) dla kuratora dziecka, co skutkuje ograniczeniem prawa do sądu pokrzywdzonego i pozbawieniem prawa reprezentacji rodzica, w sytuacji gdy może on i chce działać na rzecz pokrzywdzonego dziecka i nie jest przeciwko niemu prowadzone postępowanie karne, a ta konkretna sprawa karna dotyczy przestępstwa popełnionego przez drugiego rodzica, z art. 32 ust. 1 w związku z art. 45 ust. 1, art. 47, art. 48 ust. 2, art. 51 ust. 1, art. 72 ust. 1 i 3 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji,

orzeka:

Art. 51 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555, ze zm.) w związku z art. 98 § 2 pkt 2 w związku z art. 98 § 3 w związku z art. 99 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2012 r. poz. 788, ze zm.) w zakresie, w jakim wyłączają możliwość wykonywania przez rodzica małolet-

niego – działającego w charakterze przedstawiciela ustawowego – praw tego małoletniego jako pokrzywdzonego w postępowaniu karnym prowadzonym przeciwko drugiemu z jego rodziców i wprowadzają obowiązek ustanowienia w tym celu kuratora, są zgodne z art. 47 w związku z art. 51 ust. 1, z art. 48 ust. 2 w związku z art. 32 ust. 1 i z art. 72 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz nie są niezgodne z art. 45 ust. 1 w związku z art. 32 ust. 1 i z art. 72 ust. 3 Konstytucji.

Ponadto postanawia:

na podstawie art. 39 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 1 sierpnia 1997 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. Nr 102, poz. 643, z 2000 r. Nr 48, poz. 552 i Nr 53, poz. 638, z 2001 r. Nr 98, poz. 1070, z 2005 r. Nr 169, poz. 1417, z 2009 r. Nr 56, poz. 459 i Nr 178, poz. 1375, z 2010 r. Nr 182, poz. 1228 i Nr 197, poz. 1307 oraz z 2011 r. Nr 112, poz. 654) umorzyć postępowanie w pozostałym zakresie.

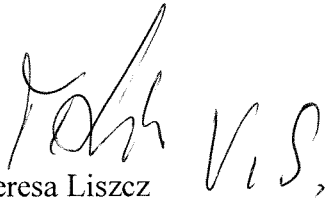
Leon Kieres

Maria Gintowt-Jankowicz

Mirosław Granat

Teresa Liszcz

Małgorzata Pyziak-Szafnicka